

Tutkimus

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokra tuotti tutkimustietoa heikoimmassa asemassa olevien ihmisten osallisuudesta ja osallisuuteen liittyvistä ilmiöistä.

Koordinaatiohanke tutki osallisuutta tarkoituksenaan välittää tutkimustietoa käytännön hanketyöhön ja päätöksentekoon.

Kyselytutkimus ja osallisuusindikaattorin kehittäminen

Työmarkkinoiden ulkopuolella olevien ihmisten kokemuksia osallisuudesta kerättiin kevään ja syksyn 2016 aikana tehdyillä ryhmähaastatteluilla. Haastattelut tehtiin Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5:n kehittämishankkeissa.

Ryhmähaastatteluin kerättyä haastatteluaineistoa hyödynnettiin syksyllä 2017 toteutetussa kyselytutkimuksessa, jossa tutkitaan hankkeiden asiakkaiden kokemuksia tulevaisuudentoiveista, hyvinvoinnista, palveluista, toimijuudesta ja osallisuudesta.

Tutkimuksen avulla on kehitetty ihmisten osallisuuden kokemuksia mittaavaa osallisuusindikaattoria, joka nykyisin käytössä myös muissa väestötutkimuksissa ja kyselyissä.

[Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta](#)

[Kyselytutkimus osallisuudesta](#)

Sokra-hankkeessa kehitetty Osallisuustesti.fi oli osallisuusindikaattoria soveltava leikkimielinen verkkotesti, jonka avulla saattoi pohtia, miten osallinen on. Verkkopalvelu päättyi 30.9.2023.

Hankkeiden osallisuusvaikutusten arviointiin varten kehitettiin osallisuusindikaattorin sisältävä osallisuuskysely sekä Pienet onnistumistarinat -arviointityökalu.

[Osallisuuskysely](#)

[Pienet onnistumistarinat -arviointityökalu](#)

Osallisuuskyselyn vanhat lomakkeet (pyydä uudet lomakkeet Osallisuuskysely-sivulta löytyvien yhteystietojen kautta):

- [Mallilomake: Osallisuuskyselyn aloituskysely \(pdf 438 kt\)](#) PDF 437kB
- [Mallilomake: Osallisuuskyselyn seuranta \(pdf 439 kt\)](#) PDF 439kB

Alueellinen eriarvoisuus ja huono-osaisuus

Huono-osaisuuteen liittyviä tekijöitä ja alueellista eriarvoisuutta tutkitaan väestötutkimus- ja rekisteriaineistoin, erityisesti nuoriin keskittyneen Kansallinen syntymäkohortti 1987:n avulla.

[Kansallinen syntymäkohortti 1987](#)

Alueellista huono-osaisuustietoa on koottu Kuntalehdessä ilmestyneisiin blogiin:

[Sokra tutkii ja kehittää: Huono-osaisuus ja osallisuus maakunnissa \(Kuntalehti.fi\)](#)

Sokran Diakonia-ammattikorkeakoulun osahanke on kehittänyt karttasovelluksen huono-osaisuuden alueelliseen tarkasteluun:

[Huono-osaisuus Suomessa -karttasivusto \(Diak\)](#)

Tutkimus hyödyttää käytännön hanketyötä

Tavoitteena oli luoda käytännön hanketyötä ja akateemista ymmärrystä palveleva viitekehys siitä, miten yhdenvertaisin toimintaympäristöin, palveluin, ihmisen toimijuutta vahvistamalla, demokraattisia olosuhteita rakentamalla ja koulutuksen avulla voimme parantaa osallisuuden kokemusta ja ihmisten edellytyksiä hyvinvointiin.

[Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa \(THL, 2017\)](#)

Sokran ja hankkeiden yhteisessä Osallisuuden palaset -prosessissa nostettiin esiin hankkeissa kehitettyjä keinoja, joilla edistetään heikoimmassa asemassa olevien osallisuutta.

Sokra arvioi osallisuuden palaset yhdessä laadittujen kriteerien mukaisesti osallisuuden viitekehyksestä käsin. Palasista muodostettiin suurempia kokonaisuuksia niin, että ne vastaavat julkisen hallinnan muutostarpeeseen.

[Osallisuuden edistämisen mallit](#)

[Osallisuuden edistäjän opas \(THL 2023\)](#)

Osallisuustutkimuksen tuoreimpia tuloksia koottiin säännöllisesti Sokran tutkimusviestin muotoon.

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokran tutkijat

Sokra-koordinaatiohankkeen tutkimustiimiin kuului tutkimuspäällikkö, asiantuntija ja viisi tutkijaa. Tutkimusta johti johtava tutkija Anna-Maria Isola THL:stä.

Päivitetty: 12.2.2024

Tulosta

© THL 2026 — TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS, PL 30, 00271 HELSINKI • PUHELIN 029 524 6000 • PALAUTE • TIETOA SIVUSTOSTA
• SAAVUTETTAVUUSSELOSTE • YHTEYSTIEDOT